

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

**Osnovna in višja raven
LATINŠČINA
Izpitna pola 2**

- A) Jezik
B) Književnost

Torek, 29. avgust 2023 / 90 minut (40 + 50)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik in latinsko-slovenski slovar.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 40 minut, za reševanje dela B pa 50 minut.

Izpitna pola vsebuje 6 nalog v delu A in 4 naloge v delu B. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 85, od tega 35 v delu A in 50 v delu B. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešite pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 1 празno.

M 2 3 2 2 7 1 1 2 0 2

3/12

Prazna stran

OBRNITE LIST.

A) JEZIK

Patere tua consilia non sentis, constrictam iam horum omnium scientia teneri
 coniurationem tuam non vides? Quid proxima, quid superiore nocte egeris, ubi
 fueris, quos convocaveris, quid consilii ceperis, quem nostrum ignorare arbitraris?
 O tempora, o mores! Senatus haec intellegit, consul videt. Hic tamen vivit. Vivit?
 Immo vero etiam in senatum venit, fit publici consilii particeps, notat et designat
 oculis ad caedem unumquemque nostrum.

1
2
3
4
5
6

1. Analizirajte izpisane glagolske oblike, upoštevaje njihovo vlogo v sobesedilu.

Osebne glagolske oblike					Neosebne glagolske oblike			
Glagol	Analiza					Glagol	Analiza	
	Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.		Oblika	Čas
egeris (2. vrst.)						patere (1. vrst.)		
arbitraris (3. vrst.)						constrictam (1. vrst.)		
fit (5. vrst.)						teneri (1. vrst.)		

(6 točk)

2. Analizirajte navedene zaimke, upoštevaje njihovo vlogo v sobesedilu.

Zaimek	Vrsta	Analiza		
		Sklon	Število	Spol
tua (1. vrst.)				
horum (1. vrst.)				
quid (2. vrst.)				

(3 točke)

3. Prestavite v pasiv.

Catilina unumquemque nostrum oculis ad caedem designabat.

_____ (4 točke)

4. Poimenujte označeni konstrukciji in ju prevedite.

- 4.1. **Tua consilia patere non sentis?**

Konstrukcija: _____
(1)

Prevod: _____
(2)

- 4.2. **Coniurationem tuam scientiā omnium constrictam teneri non vides?**

Konstrukcija: _____
(1)

Prevod: _____
(2)
(6 točk)

5. Analiza odvisnikov: izpišite in določite vrsto vezne besede, izpišite glagolsko obliko ter pojasnite rabo časa in naklona, določite vrsto odvisnika.

- 5.1. *Omnes sciunt, quid proxima nocte egeris.*

	Izpis	Analiza
Vezna beseda		
Glagolska oblika		Utemeljitev časa in naklona:
Vrsta odvisnika	–	

(4)

- 5.2. *Quamvis senatus haec intellegeret, Catilina in senatum venit.*

	Izpis	Analiza
Vezna beseda		
Glagolska oblika		Utemeljitev časa in naklona:
Vrsta odvisnika	–	

(4)
(8 točk)

6. Postavite stavek v odvisni govor.
6.1. Cicero Catilinae imperavit: »Abi ex urbe mea!«

---

(3)

(3)

- 6.2. Cicero dixit: »Crimina Catilinae non feram.«

---

(3)

(3)

- ### 6.3. Cicero ex Catilina quaesivit: »Ubi superiore nocte fuisti?«

---

(2)

(2)
(8 točk)

B) KNJIŽEVNOST

1. Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

1.1. Ciceronov pomen na področju filozofije je,

- A da je izoblikoval nov filozofski sistem.
- B da je obogatil latinski jezik s filozofsko terminologijo.
- C da je v Rimu predstavil Epikurjeve ideje.

(1)

1.2. Katero Ciceronovo delo po zvrsti ne sodi med drugi dve?

- A O govorniku
- B Za Seksta Roscija
- C Filipike

(1)

1.3. Cicero nikoli ni posegel na področje

- A teorije govorništva.
- B zgodovinopisja.
- C poezije.

(1)

1.4. Katera trditev NI pravilna?

Cicero je bil humanistom vzor

- A zaradi teoretičnih del o politiki in retoriki.
- B zaradi svoje čiste latinščine.
- C zaradi naklonjenosti monarhiji.

(1)

1.5. Cicero je bil dejaven tudi v politiki. Katera trditev zanj NE drži?

- A Zaradi napak pri vodenju postopka proti Katilini je moral v izgnanstvo.
- B Antonija je imenoval novi Katilina.
- C Bil je udeležen v enem od dveh triumviratov.

(1)
(5 točk)

2. K navedenim zvrstjem poiščite avtorja iz obdobja pozne republike in navedite eno njegovo delo.

Zvrst	Avtor	Delo
filozofska proza		
monografija		
biografija		
filozofski ep		
epistolografija		

(10 točk)

- 3. Izberite eno od možnosti:**

Cicer je baje izjavil, da se mu zdi prebiranje lirčnih pesmi takšna izguba časa, da se s tem ne bi ukvarjal, tudi če bi mu bilo dano dvakrat živeti. Kakšen odnos Rimljancov do poezije razkriva Ciceronova misel? Opišite poezijo Ciceronovega sodobnika Katula (njegovo mesto v rimske literaturi, zglede, po katerih se je ravnal, tematiko). V čem vidite Katulovo provokativnost? Kakšen je bil Katulov vpliv na poznejšo rimsko in evropsko poezijo?

ALI

Podoben stil kakor Cicero je imel kasneje v zgodovinopisu tudi Livij. Opišite njegovo monumentalno zgodovinsko delo. V kolikšnem obsegu je ohranjeno? Naštejte nekaj zgodovinskih epizod iz legendarne in poznejše rimske zgodovine, ki jih je Livij ovekovečil. Kaj pomeni izvirni naslov in za kakšno vrsto zgodovinopisa gre? Kaj vemo o Livijevem odnosu do Avgusta in njegovih reform?

M 2 3 2 2 7 1 1 2 1 0

(20 točk)

- 4. Izberite eno od možnosti:**

Epistolografija je zvrst, ki se je v rimski literaturi pojavila s Ciceronom. Opišite Ciceronova pisma (njihovo vsebino, namen, jezik in druge posebnosti). Primerjajte jih s poznejšimi Plinijevimi in Senekovimi pismi. Kaj veste o pismih v rimskih literaturi, ki so v verzni obliki?

ALI

S Ciceronom doseže rimske politične govorništvo vrh in hrkati zaton. Opišite govorništvo v cesarski dobi. Kako se je spremenilo pod vplivom političnih razmer? Kaj Tacit meni o govorništvu v času cesarstva? Kaj veste o Kvintilijanu?

M 2 3 2 2 7 1 1 2 1 2

(15 točk)